

Nr 1086

av herr Oskarson m. fl.

angående utbyggnaden av riksväg E 6 på sträckan Fjärås–Frillesås.

E 6 genom Halland hade på 1950-talet en relativt god standard jämfört med övriga vägar i landet. Förbättringarna på E 6 under 1960-talet och den passerade delen av 1970-talet har emellertid inte skett i tillräcklig takt i förhållande till den kraftiga trafikutvecklingen. Detta förhållande belyses av vägverkets kvalitetsgradering. Enligt denna hade drygt 80 procent av E 6 genom Halland godtagbar standard år 1960. F. n. har endast 30–40 procent godtagbar standard. Hela den ca 10 mil långa sträckan från Fastarp strax norr om Halmstad till Fjärås strax söder Kungsbacka klassas som icke godtagbar standard. Andelen icke godtagbar standard har ökat med ca 50 procent. Det finns i landet ingen Europaväg eller riksväg med någon längd som har så låg standard eller försämrats så kraftigt i relation till trafikens utveckling.

Gällande flerårsplan för byggande av riksvägar medför ingen förbättring för E 6 genom Halland i detta avseende. För närvarande pågår endast vissa begränsade arbeten på nuvarande E 6 mellan Halmstad och Falkenberg. Nästa projekt av större betydelse – byggandet av 12 km motorväg mellan Frillesås och Fjärås (S Kungsbacka) – avses enligt flerårsplan påbörjas först år 1975 med ett belopp av 2,2 milj. kr. Projektet kan inte slutföras inom flerårsplanperioden. Först år 1979 beräknas denna etapp kunna öppnas för trafik med nuvarande takt i medelstilleddningen. De intentioner som uttrycks i gällande flerårsplan ger föga hopp om att E 6 i Halland inom överskådlig tid skall kunna få en standard som något så när motsvarar dess betydelse för trafiken.

I olika sammanhang, såsom i motioner, utredningar och nu senast i vägverkets petita för 1974/75, har fördelarna för transportekonomi, trafiksäkerhet och regionalpolitiken av en utbyggd E 6 genom Halland belysts och dokumenterats.

En aspekt som normalt inte kommit fram är de miljöaspekter av olika slag som bör läggas på nuvarande väg E 6. Sådana aspekter har mestadels lagts på nyanlagda trafikleder, där förhållandena trots allt är avsevärt bättre än på aktuella delar av E 6 i Halland. På delarna från Falkenberg norrut till Fjärås går E 6 som huvudgata genom ett stort antal samhällen. Detta innebär påtagliga olägenheter för invånarna i dessa sambällen. Förutom de stora trafikolycksriskerna drabbas invånarna av trafikbuller och luftförore-

ningar. Endast genom en utbyggnad av E 6 i helt ny sträckning kan dessa olägenheter elimineras.

Även miljöproblemen för trafikanterna på E 6 bör kraftigt understrykas. För närvarande har E 6 en medeltrafik av ca 10 000 fordon per dygn. Inemot 15 procent av trafiken utgörs av lastbilar. I dagens läge uppstår allvarliga trafikstockningar, huvudsakligen under sommarmånaderna, då medeldygnstrafiken är ca 3 000 fordon per dygn större än årsgenomsnittet. Det kan beräknas att f. n. ungefär 8 procent av trafikanterna tvingas hålla en medelhastighet av högst 45 km/tim. på en typisk sträcka av E 6, där minst bashastigheten 70 km/tim. är tillåten. Trafikmängden på E 6 ökar emellertid årligen med i runt tal 500 fordon per dygn. Det finns anledning antaga att denna ökningstakt blir bestående lång tid. Andelen trafikanter som tvingas köra ökar snabbt vid växande trafik. Om trafiken ökar med 50 procent till ca 15 000 fordon per årsmedeldygn, kan man beräkna att andelen trafikanter som kan hålla en hastighet av högst 45 km/tim. ökar från 8 till ca 20 procent. Detta kan förväntas inträffa 1980–1985 och blir alltså verklighet på stora delar av E 6 genom Halland om ej mycket kraftiga satsningar på utbyggnader av E 6 påbörjas omgående.

Redan nu innebär dessa förhållanden en stressande arbetsmiljö för trafikanterna på E 6, som är en av de allra största arbetsplatserna i Halland. Under ett år läggs på varje km f. n. ner ca 120 000 persontimmar (vilket motsvarar 60 heltidsanställda per km). Väderleksförhållandena på Västkusten bidrar också till att göra E 6 till en dålig arbetsplats. Ytterligare ett räkneexempel kan göras för att belysa E 6 som arbetsmiljö. Om man betraktar E 6 som en arbetsplats och jämför med andra arbetsplatser i landet kommer man till att dödsfallsrisken är 15 gånger större på E 6 än på en vanlig arbetsplats. E 6 Fastarp–Fjärås har 0,6 dödsfall per milj. persontimmar. Näringslivet har i genomsnitt 0,04 dödsfall per milj. arbetstimmar. Förutom de personliga tragedierna i samband med trafikolyckor åsamkar dessa samhället dryga kostnader på flera områden. Vägverket har i sin framställning för nästkommande budgetår bl. a. pekat på flera positiva effekter som skulle kunna uppnås om E 6 vore utbyggd till motorväg. Olyckornas antal skulle minska betydligt. Under perioden 1969–1971 dödades i genomsnitt per år 9 personer samt skadades svårt 41 personer och lindrigt 63 personer per år på delen L länsgräns–Fjärås. Enbart vårdkostnaderna på länets lasarett för de svårt skadade belöpte sig i genomsnitt till ca 400 000 kr. per år i 1971 års priser. Den genomsnittliga totalkostnaden per polisrapporterad trafikolycka brukar allmänt anges till ca 50 000 kr. Nuvarande polisrapporterade olyckor uppgår till 150–200 per år. Tillgänglig statistik ger vid handen att olycksfrekvensen skulle reduceras till ungefär hälften om nuvarande väg skulle ersättas med motorväg. Totalt skulle samhällskostnaderna minska med 4–5 milj. kr. per år.

I årets statsverksproposition har chefen för kommunikationsdepartementet förordat ett nytt anslag benämnt "Särskilda hyggnads- och förhållningsåtgär-

der avseende statliga vägar". Anslaget är upptaget med 200 milj. kr. Bl. a. härigenom skulle kunna skapas utrymme för en nödvändig kraftigare satsning på utbyggnaden av E 6 i Halland. Från produktionsteknisk synpunkt är det möjligt att starta företaget Frillesås-Fjärås under andra halvåret 1974 med ca 4 milj. kr. och fortsätta under 1975 med ca 24 milj. kr. Under 1976 är i vägverkets planering upptaget ca 18 milj. kr. Genom en forcerad satsning på företaget kan vägdelen öppnas för trafik våren 1978 eller tidigare.

Med stöd av ovanstående hemställs

1. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar sig för en snabbare utbyggnad av E 6 sträckan Fjärås-Frilesås till motorväg än vad nuvarande tidsplaner anger,
2. att riksdagen beslutar att av medel under B 4, bilaga 8, prop. 1974:1, anvisa 28 000 000 kr. för ifrågavarande vägbygge.

Stockholm den 25 januari 1974

GUNNAR OSKARSON (m)

EVERT HEDBERG (s)

KARL BENGTTSSON (fp)

i Varberg

OWE ANDRÉASSON (s)

i Falkenberg

JOHANNES ANTONSSON (c)

ALVAR ANDERSSON (c)

i Knäred

AXEL KRISTIANSSON (c)